

PRESIDENT van de REPUBLIEK SURINAME

Telefoon: 472841 fax : (597)475266 e-mail: secretariaat@president.gov.sr

Aan:
De Voorzitter van
De Nationale Assemblée,
Mw. Drs. Jennifer Simons

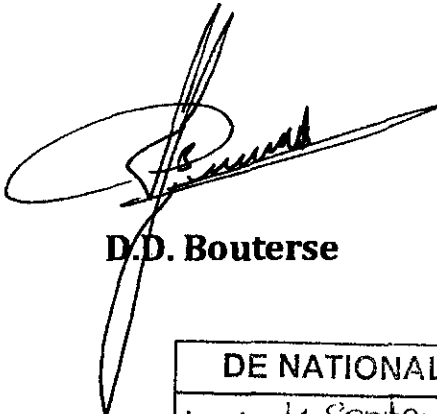
ons kenmerk: secpres/0851/15
Paramaribo, 28 augustus 2015

Onderwerp:
aanbieding Ontwerpwet houdende vaststelling
regels met betreffende elektriciteitsvoorziening
(Elektriciteitswet 2015)

Geachte Voorzitter,

Hierbij doe ik u voor behandeling door De Nationale Assemblée toekomen de Ontwerpwet als in hoofde genoemd met de bijbehorende Memorie van Toelichting.

De President van de Republiek Suriname,

D.D. Bouterse

cc **Vice President**
Minister Natuurlijke Hulpbronnen
Secretaris Staatsraad

DE NATIONALE ASSEMBLEE	
Ingek.	<i>4 September 2015</i>
Agenda no.	<i>1291/15</i>
Verwezen	
Naar	

**WET van . . . . . ,
houdende vaststelling van regels
betreffende elektriciteitsvoorziening
(Elektriciteitswet 2015)**

ONTWERP

DE PRESIDENT VAN DE REPUBLIEK SURINAME,

In overweging genomen hebbende, dat - in verband met het bevorderen van de beschikbaarheid, betaalbaarheid, duurzaamheid en milieuhygiëne in de elektriciteitsvoorzieningssector - het nodig is regels vast te stellen;

Heeft, de Staatsraad gehoord, na goedkeuring door De Nationale Assemblée, bekrachtigd de onderstaande wet:

ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 1

In deze wet en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:

a. de Minister:	de Minister van Natuurlijke Hulpbronnen,
b. de EAS:	de Energie Autoriteit Suriname,
c. publiek elektriciteitsbedrijf:	een rechtspersoon als bedoeld in artikel 10,
d. particulier elektriciteitsbedrijf:	een privaatrechtelijke rechtspersoon als bedoeld in artikel 24, die zich bezighoudt met inkopen, opwekken en distribueren van elektriciteit in het hem toegekende verzorgingsgebied,
e. producent:	een rechtspersoon die zich bezighoudt met het opwekken van elektriciteit, al dan niet voor levering aan het publiek of een particulier net,
f. afnemer:	een natuurlijke persoon of een rechtspersoon die beschikt over een aansluiting op het publiek net of een net van een particulier elektriciteitsbedrijf,
g. zelfopwekker:	een afnemer die voor eigen verbruik elektriciteit opwekt en die de geproduceerde elektriciteit via het publiek net met het eigenverbruik saldeert, tegen voorwaarden en tarieven als opgenomen in het ESP,

- h. installateur: een erkende natuurlijke persoon of rechtspersoon belast met het aanleggen, uitbreiden en onderhouden van elektrische installaties van afnemers en toekomstige afnemers,
- i. keuringsbedrijf: een onafhankelijke, gecertificeerde rechtspersoon die bevoegd is elektrische installaties van de elektriciteitsbedrijven, de producenten en de afnemers te keuren, de netten onder het beheer van het publiek elektriciteitsbedrijf bestaande uit een of meer verbindingen voor de transmissie van elektriciteit en de daarmee verbonden transformator-, schakel-, verdeel- en onderstations en andere hulpmiddelen, voor zover deze verbindingen en hulpmiddelen niet liggen binnen de installatie van een particulier elektriciteitsbedrijf, producent of van een afnemer,
- k. aansluiting: een of meer verbindingen tussen het publiek net of een net van een particulier elektriciteitsbedrijf en een elektrische installatie van een afnemer voor de levering van elektriciteit,
- l. ESP: het Elektriciteitssectorplan als omschreven in artikel 8.

Artikel 2

Tot de elektriciteitsvoorzieningssector als onderdeel van de energiesector, worden in deze wet gerekend:

- het publiek elektriciteitsbedrijf,
- de producenten,
- particuliere elektriciteitsbedrijven,
- de installateurs,
- keuringsbedrijven.

TAKEN EN BEVOEGDHEDEN EAS

Artikel 3

1. De EAS richt zich bij het uitoefenen van haar taken en bevoegdheden op de regulering van de elektriciteitsvoorzieningssector als geheel.

2. De EAS vervult zowel toezichthoudende als aansturende taken en zij adviseert de Minister en de sector gevraagd en ongevraagd. Zij bevordert voorts de communicatie tussen het publiek elektriciteitsbedrijf, particuliere elektriciteitsbedrijven, de producenten, de installateurs en de keuringsbedrijven.
3. De in deze wet opgenomen taken en bevoegdheden van de EAS hebben uitsluitend betrekking op de elektriciteitsvoorzieningssector, zelfopwekkers en gesubsidieerde afnemers.

Artikel 4

De EAS verricht onder meer de volgende taken:

- a. het verzamelen van gegevens en het produceren van statistische informatie,
- b. het voorbereiden van het ESP,
- c. het houden van toezicht op de naleving van deze wet en de daaruit voortvloeiende bepalingen,
- d. het geven van bindende aanwijzingen aan de elektriciteitsbedrijven in verband met de uitvoering van deze wet en de daaruit voortvloeiende bepalingen,
- e. het continu monitoren van het Kwaliteits- en Capaciteitsplan van de elektriciteitsbedrijven als omschreven in artikel 16,
- f. het houden van toezicht op de naleving van overeenkomsten tussen de elektriciteitsbedrijven, de Staat en de producenten,
- g. het minimaal eenmaal per drie jaar uitvoeren van management en engineering audits bij elektriciteitsbedrijven en producenten,
- h. het geven van bindende aanwijzingen aan gesubsidieerde afnemers in verband met de toepassing van door de EAS vastgestelde energie-efficiëntie richtlijnen,
- i. voorts verricht de EAS alle overige uit deze wet voortgekomen taken die niet uitdrukkelijk aan een ander orgaan of instantie zijn opgedragen.

STATISTIEKEN

Artikel 5

1. De EAS verzamelt, bewerkt en interpreteert alle relevante gegevens uit de elektriciteitsvoorzieningssector en presenteert op grond daarvan samenhangende statistische informatie.
2. De EAS onderhoudt ten behoeve van de elektriciteitsvoorzieningssector een management informatie systeem.
3. De EAS is gehouden om minimaal een keer per jaar betrouwbare en samenhangende statistieken, die de ontwikkelingen binnen de elektriciteitsvoorzieningssector weergeven, te publiceren op een voor de overheid, de elektriciteitsvoorzieningssector en afnemers toegankelijke wijze.

Artikel 6

1. De EAS is bevoegd aan het publiek elektriciteitsbedrijf, particuliere elektriciteitsbedrijven, producenten, zelfopwekkers of gesubsidieerde afnemers gegevens of inlichtingen te vragen, die zij nodig acht bij de uitvoering van haar taken.
2. Degene aan wie de in lid 1 bedoelde gegevens of inlichtingen zijn gevraagd, is verplicht deze, binnen de door de EAS gestelde redelijke termijn, te verstrekken.
3. Het publiek elektriciteitsbedrijf, de particuliere elektriciteitsbedrijven en de producenten zijn gehouden hun administraties op zodanige wijze in te richten dat de benodigde gegevens op eenvoudige wijze kunnen worden verkregen.

Artikel 7

1. Onverminderd de in artikel 6 genoemde bevoegdheid van de EAS om gegevens of inlichtingen op te vragen, zijn de elektriciteitsbedrijven gehouden om periodiek, elektronisch en volgens een vastgesteld format, gegevens aan de EAS te verstrekken.

Deze gegevens hebben betrekking op:

- het verloop van de belasting per onderstation onder het betreffende elektriciteitsbedrijf vallend net,
- de geleverde energie per maand per uitgaand lijnveld in de onderstations,
- het verloop van het geleverde vermogen door producenten bij de inkoop van elektriciteit,
- de geleverde energie per maand door producenten,
- storingsstatistieken, en detail informatie bij storingen met een uitval waarvan de belasting groter dan 1 MW is,
- het maandelijks kWh-verbruik per afnemersgroep,
- het maandelijks kWh-gefactureerde bedrag per afnemersgroep in SRD,
- de maandelijks kVA-belasting gefactureerd per afnemersgroep in SRD,
- de maandelijks cosphi facturering per afnemersgroep in SRD,
- de kosten per producent per maand voor het leveren van elektriciteit,
- het aantal nieuwe aansluitingen per maand en de daarbij behorende relevante gegevens,
- alle relevante gegevens m.b.t. operationele en onderhoudskosten,
- de maandelijks personeelsmutatie.

Deze lijst van door de elektriciteitsbedrijven aan de EAS te verstrekken gegevens wordt in het ESP aangevuld.

2. Onverminderd de in artikel 6 genoemde bevoegdheid van de EAS om gegevens of inlichtingen op te vragen, zijn de producenten gehouden om periodiek, elektronisch en volgens een vastgesteld format, gegevens aan de EAS te verstrekken.

Deze gegevens hebben betrekking op:

- de geleverde MWh per maand aan de elektriciteitsbedrijven,
- de hoeveelheid verbruikte brandstoffen bij de productie van elektriciteit,
- de beschikbaarheid van vermogen in de afgelopen maand,

- de beschikbaarheid van vermogen in het komende kwartaal.
- Deze lijst van door de producenten aan de EAS te verstrekken gegevens wordt in het ESP aangevuld.
3. De in de leden 1 en 2 bedoelde gegevens behoren de EAS binnen 3 werkdagen na de betreffende periode te hebben bereikt.

ELEKTRICITEIT SECTOR PLAN (ESP)

Artikel 8

1. De Regering stelt ten minste eenmaal in vijf jaar het door de EAS voorbereide ESP bij staatsbesluit vast.
2. Het ESP legt het strategisch plan voor de sector met een tijdshorizon van ten minste twintig jaar vast en geeft richting aan van overheidswege te nemen beslissingen betreffende de eerstvolgende vijf jaar in verband met het op betrouwbare, doelmatige, duurzame en milieuhygiënisch verantwoorde wijze uitvoeren van de elektriciteitsvoorziening.
3. Het ESP wordt door de EAS in samenspraak met de elektriciteitsvoorzieningssector voorbereid.
Bij de voorbereiding betreft de EAS voorts de Minister en de naar haar oordeel, in verband met de te behandelen onderwerpen, meest belanghebbende bestuursorganen, instellingen en organisaties.
4. In het ESP wordt ingegaan op de algehele toereikendheid van het elektriciteitsvoorzieningssysteem en de geraamde vraag naar elektriciteit waarbij in elk geval aandacht wordt besteed aan:
  - a. de betrouwbaarheid van het elektriciteitsvoorzieningssysteem,
  - b. het geraamde evenwicht tussen vraag en aanbod in de volgende vijf jaar,
  - c. de vooruitzichten inzake de elektriciteitsvoorziening met een tijdshorizon van ten minste twintig jaar.
5. Het ESP maakt integraal deel uit van het Ontwikkelingsplan. Het bevat een samenvatting die geschikt is voor opname in het Ontwikkelingsplan.

Artikel 9

1. Voorts zijn in het ESP ten minste opgenomen:
  - a. een analyse van de ontwikkelingen op de nationale en internationale energiemarkt en de effecten daarvan op een betrouwbaar, duurzaam, doelmatig en milieuhygiënisch verantwoord functionerende energieuishouding,
  - b. een analyse van veranderingen in het gebruik van energiebronnen voor het opwekken van elektriciteit en van de wijze waarop en de mate waarin zich een duurzame energieuishouding ontwikkelt,
  - c. een prognose van het elektriciteitsverbruik op korte, middellange en lange termijn,

- d. de planning van de behoeften aan investeringen in productie-, transmissie- en distributiecapaciteit, teneinde te voldoen aan de vraag naar elektriciteit van het publiek als ook het particulier net en de distributie aan de afnemers te verzekeren,
  - e. de procedure waarmee in geplande nieuwe behoeften en vervangingscapaciteit wordt voorzien door leveringen uit nieuwe of bestaande productie-installaties,
  - f. de minimale normen ten aanzien van leveringszekerheid waarop afnemers moeten kunnen rekenen,
  - g. de te hanteren methodologie voor tariefsbepaling,
  - h. de doorberekeningsmethode in het tarief voor de exploitatiekosten van de EAS,
  - i. een financiële projectie van de elektriciteitssector voor de betreffende periode van vijf jaar en een analyse van de opties voor het terugdringen van de overheidssubsidies,
  - j. een overzicht van de beoogde resultaten inzake de bevordering van een betrouwbaar, duurzaam, doelmatig en milieuhygiënisch verantwoord functionerende energiehuishouding, en een overzicht van de methoden om die resultaten in de betreffende periode van vijf jaar na te streven.
2. De Minister kan, in verband met de uitvoering van het ESP, richtlijnen geven aan de EAS.

HET PUBLIEK ELEKTRICITEITSBEDRIJF

Artikel 10

1. Het publiek elektriciteitsbedrijf is rechtspersoon naar Surinaams recht.
2. Het publiek elektriciteitsbedrijf is concessiehouder ter zake het kopen van elektriciteit ten behoeve van het publiek net en het leveren van elektriciteit aan afnemers via het publiek net. Het elektriciteitsbedrijf als koper van elektriciteit is tevens exploitant van het publiek net.
3. Op grond van haar concessie beschikt het publiek elektriciteitsbedrijf over het exclusieve recht om gekochte elektriciteit via het publiek net te leveren aan afnemers, behoudens het recht van de Staat om zelf elektriciteit te kopen of op te wekken en via het publiek net of andere netten te leveren aan het publiek elektriciteitsbedrijf of aan energie-intensieve ondernemingen tegen speciale voorwaarden en tarieven.
4. Het publiek elektriciteitsbedrijf is netbeheerder van het publiek net voor transmissie en distributie van elektriciteit.
5. Het publiek elektriciteitsbedrijf produceert geen elektriciteit, anders dan voor verbruik in het eigen bedrijf.

Artikel 11

1. Het publiek elektriciteitsbedrijf voert, met inachtneming van de kwaliteit, haar taken op de economisch meest efficiënte manier uit.
2. Het publiek elektriciteitsbedrijf is gehouden de economisch meest voordelige elektriciteit te distribueren.
3. Het publiek elektriciteitsbedrijf is verplicht op elk moment elektriciteit van een zelfopwekker te aanvaarden, indien het teruglevering van elektriciteit als omschreven in artikel 17 lid 4, betreft.

ORGANISATIESTRUCTUUR EN ADMINISTRATIE

Artikel 12

1. Het publiek elektriciteitsbedrijf is verplicht zijn activiteiten als netbeheerder in een organisatorische eenheid onder te brengen, gescheiden van andere activiteiten als genoemd in lid 2, met een eigen management en een afzonderlijke boekhouding.
2. Het publiek elektriciteitsbedrijf is verplicht zijn activiteiten als koper en leverancier van elektriciteit en als exploitant van het publiek net in een organisatorische eenheid onder te brengen, gescheiden van andere activiteiten als genoemd in lid 1, met een eigen management en een afzonderlijke boekhouding.
3. Naast de bedrijfsactiviteiten die voortvloeien uit de hoedanigheden als omschreven in de leden 1 en 2, voert het publiek elektriciteitsbedrijf geen andere bedrijfsactiviteiten uit.
4. Het toerekenen van kosten aan activiteiten als bedoeld in de leden 1 en 2, geschiedt overeenkomstig de methodologie voor kostenallocatie zoals voorgesteld door de EAS en opgenomen in het ESP.
5. De EAS is bevoegd bindende instructies te geven ter zake de inrichting van de afzonderlijke boekhoudingen van het publiek elektriciteitsbedrijf.

Artikel 13

1. Het publiek elektriciteitsbedrijf als netbeheerder, is gehouden:
  - a. netten ten behoeve van het publiek net aan te leggen, te herstellen, te vernieuwen of uit te breiden,
  - b. het publiek net in werking te hebben en te onderhouden,
  - c. de veiligheid en betrouwbaarheid van het publiek net en transmissie van elektriciteit over het publiek net op de meest doelmatige wijze te waarborgen,
  - d. op grond van artikel 15, derden te voorzien van een aansluiting op het publiek net,

- e. ter waarborging van de leveringszekerheid, voldoende reservecapaciteit in het publiek net aan te houden.
2. Het publiek elektriciteitsbedrijf als koper en leverancier van elektriciteit en als exploitant van het publiek net, is gehouden:
    - a. de hoeveelheid elektriciteit die door een producent wordt ingevoerd op het publiek net te meten, en deze gegevens te verstrekken aan die producent,
    - b. de hoeveelheid elektriciteit die door een zelfopwekker wordt ingevoerd op het publiek net te meten, en deze gegevens te verstrekken aan die zelfopwekker,
    - c. de hoeveelheid elektriciteit die door een afnemer wordt verbruikt te meten, en deze te factureren overeenkomstig de door de EAS voorgestelde en in het ESP nader uitgewerkte tarievenmethodologie,
    - d. de voor zijn rekening komende exploitatiekosten van de EAS te innen en aan de EAS af te dragen,
    - e. de operationele activiteiten van het publiek net waaronder schakelhandelingen en de vermogensverdeling uit te voeren of te doen uitvoeren.

CONTROLE OP INRICHTINGEN EN INSTALLATIES

Artikel 14

1. De EAS stelt voorschriften vast waaraan de installaties voor het overbrengen, omzetten en verdelen van elektrische energie moeten voldoen.
2. Het publiek elektriciteitsbedrijf legt alle plannen in verband met de bouw van inrichtingen voor het overbrengen, omzetten en verdelen van elektrische energie ter goedkeuring aan de EAS voor.

AANSLUITING OP HET PUBLIEK NET

Artikel 15

1. Het publiek elektriciteitsbedrijf is verplicht degene die daarom verzoekt te voorzien van een aansluiting op het publiek net met inachtneming van de in het ESP vastgestelde voorwaarden, waaronder de termijn tussen aanvraag en aansluiting en het aansluittarief.
2. Het publiek elektriciteitsbedrijf onthoudt zich van iedere vorm van discriminatie tussen degenen jegens wie de verplichting bedoeld in lid 1, geldt.
3. Het publiek elektriciteitsbedrijf levert te allen tijde, met inachtneming van het vermogen waarvoor de afnemer op het publiek net is aangesloten en tegen de in artikel 21 bedoelde tarieven, elke verlangde hoeveelheid elektrische energie, behoudens in geval van overmacht en in geval het op grond van de overeenkomst met de afnemer van zijn leveringsplicht is ontslagen.

KWALITEITS- EN CAPACITEITSPLAN

Artikel 16

1. Elektriciteitsbedrijven dragen zorg voor doelmatige waarborging van de veiligheid en betrouwbaarheid van het elektriciteitsnet; het stelt in verband hiermee een Kwaliteits- en Capaciteitsplan op met tijdshorizon van vijf jaar.
2. Het elektriciteitsbedrijf maakt ten minste eenmaal in twee jaar naar tevredenheid van de EAS aannemelijk dat het Kwaliteits- en Capaciteitsplan als bedoeld in lid 1, toereikend is.
3. De EAS kan regels stellen ter zake storingsregistratie en overige aanlevering van data met betrekking tot de in lid 1 bedoelde waarborging en de rapportage hierover.

LEVERING VAN ELEKTRICITEIT AAN HET PUBLIEK ELEKTRICITEITSBEDRIJF TEN BEHOEVE VAN HET PUBLIEK NET

Artikel 17

1. Levering van elektriciteit aan het publiek elektriciteitsbedrijf kan geschieden door:
  - a. producenten die beschikken over een vergunning,
  - b. zelfopwekkers bij teruglevering van elektriciteit,
  - c. producenten die op grond van een overeenkomst met de Staat elektriciteit middels waterkrachtwerken produceren of andere elektriciteitsproductie projecten met potentieel grote sociale gevolgen en milieueffecten.
2. Producenten zijn gehouden hun installaties zodanig te onderhouden dat ze te allen tijde kunnen voldoen aan de voorwaarden opgenomen in hun overeenkomst met de Staat of het publiek elektriciteitsbedrijf.
3. De EAS kan ter zake het bepaalde in lid 2 bindende instructies geven aan de producenten.
4. Er is sprake van teruglevering van elektriciteit als genoemd in lid 1b, indien de totale kWh-jaarproductie van een zelfopwekker lager ligt dan zijn totale kWh-jaarverbruik.
5. Ter zake levering van elektriciteit aan het publiek elektriciteitsbedrijf door zelfopwekkers worden nadere bepalingen vastgesteld in het ESP, waaronder:
  - a. de voorwaarden voor aansluiting van de productie-installatie op het publiek net,
  - b. de aansluitkosten en het tarief waartegen de terugleveringsvergoeding van de zelfopwekker met het publiek elektriciteitsbedrijf wordt verrekend.

UITBREIDING VAN PRODUCTIECAPACITEIT

Artikel 18

1. Uitbreiding van productiecapaciteit ten behoeve van het publiek net geschiedt, middels het houden van een openbare aanbesteding, onder toezicht van de EAS. Het publiek elektriciteitsbedrijf als koper van elektriciteit is verantwoordelijk voor de organisatie van de aanbesteding.
2. Behoudens het bepaalde in lid 1, kan de Minister, uitsluitend bij capaciteitsuitbreiding door middel van waterkrachtwerken of andere elektriciteitsproductieprojecten met potentieel grote sociale gevolgen en milieueffecten, bij staatsbesluit afzien van het houden van een aanbesteding.
3. De openbare aanbesteding als bedoeld in lid 1, verloopt volgens de bestaande objectieve, transparante en niet discriminerende criteria die op voorstel van de EAS kunnen worden aangevuld en in het ESP worden opgenomen.
De criteria omvatten ten minste:
  - a. het vereiste vermogen van de installatie,
  - b. de capaciteitsfactor,
  - c. de locatie waar levering aan het publiek net moet plaatsvinden,
  - d. de aard van de primaire bronnen,
  - e. de milieueffecten en de noodzakelijke mitigatie daarvan,
  - f. de minimale energie-efficiëntie waarden die bereikt dienen te worden,
  - g. de duur waarvoor een vergunning wordt verstrekt,
  - h. de risico-allocaties,
  - i. de bijzondere kenmerken van de aanvrager, zoals technische, economische en financiële capaciteit en ervaring.
4. Degene aan wie de in lid 1 bedoelde uitbreiding is gegund, verkrijgt vergunning van de Minister voor het bouwen, in bedrijf stellen en in bedrijf houden van een inrichting voor het opwekken van elektrische energie; aan de vergunning kunnen algemene en bijzondere voorwaarden worden verbonden.
5. Het publiek elektriciteitsbedrijf is gehouden een leveringsovereenkomst aan te gaan met producenten, die conform lid 4 beschikken over een vergunning voor de productie van elektriciteit ten behoeve van het publiek net.
6. Een concept leveringsovereenkomst als bedoeld in lid 5 maakt deel uit van de aanbestedingsdocumenten. Van de concept leveringsovereenkomst mag na de aanbesteding niet meer worden afgeweken.

INSTALLATEURS

Artikel 19

1. Het aanleggen, uitbreiden en reviseren van elektrische installaties ten behoeve van afnemers en toekomstige afnemers van elektriciteit, geschiedt uitsluitend door installateurs die door de EAS zijn erkend.
2. De bestaande voorwaarden waaraan installateurs moeten voldoen om als zodanig te worden erkend, kunnen door de EAS worden aangevuld. De voorwaarden worden vastgesteld in het ESP. De installateurs worden driejaarlijks op grond van deze erkenningvoorwaarden getoetst.
3. De installateurs zijn gehouden de vastgestelde richtlijnen in verband met de uitvoering van hun werkzaamheden te volgen. De EAS kan ter zake bindende aanwijzingen geven.

KEURINGSBEDRIJVEN

Artikel 20

1. Voor het exploiteren van een keuringsbedrijf is een vergunning van de Minister vereist. De vergunningsvoorwaarden worden bij staatsbesluit vastgesteld.
2. Keuringsbedrijven verrichten, al dan niet wettelijk vereiste, keuringen van elektrische installaties in opdracht en voor rekening van de eigenaar van de betreffende installatie.
3. Keuring van elektrische installaties door een keuringsbedrijf is in de volgende gevallen verplicht:
  - a. bij nieuwe installaties, vóór aansluiting op een elektriciteitsnet,
  - b. bij tijdelijke installaties, vóór aansluiting op een elektriciteitsnet,
  - c. bij revisie of bij uitbreiding van reeds aangesloten installaties.
4. Indien daartoe aanleiding bestaat, kan de EAS als toezichthouder reeds gekeurde installaties opnieuw keuren of doen keuren. Deze herkeuring kan worden uitgevoerd door de EAS zelf of door een ander keuringsbedrijf dan het bedrijf dat de laatste keuring heeft uitgevoerd.
5. De keurings- en certificeringsnormen worden, zo nodig na aanvulling door de EAS, in het ESP vastgesteld.

ELEKTRICITEITSTARIEF

Artikel 21

1. Het elektriciteitstarief stelt het publiek elektriciteitsbedrijf in staat haar efficiënte kosten verband houdende met de koop, transmissie, distributie en levering van elektriciteit, terug te verdienen.

2. De efficiënte kosten worden vermeerderd met het toegestane rendement en de exploitatiekosten van de EAS. Het publiek elektriciteitsbedrijf is gehouden uiterlijk de 5^e van elke maand de exploitatiekosten over te maken naar de bankrekening van de EAS.
3. De structuur van het elektriciteitstarief houdt rekening met verschillen in kosten per type afnemer en met de toegekende subsidie per type afnemer.
4. De Raad van Ministers bepaalt welke groepen of categorieën van afnemers voor subsidie in aanmerking komen.
De jaarlijks te verstrekken subsidies worden in de staatsbegroting opgenomen.
5. De kostenallocatie, de structuur van het elektriciteitstarief en de te hanteren methodologie bij het berekenen daarvan, worden nader uitgewerkt in het ESP. De EAS houdt toezicht op het toepassen van de methodologie en geeft ter zake bindende instructies.

Artikel 22

1. Het aansluittarief waartegen toekomstige afnemers worden aangesloten op het publiek net ligt niet hoger dan de som van de efficiënte kosten voor het tot stand brengen van de fysieke verbinding van de installatie van de toekomstige afnemer met het publiek net.
2. Het aansluittarief als bedoeld in lid 1, wordt initieel vastgesteld door de EAS aan de hand van de bestaande rekenmethoden, die in het ESP worden omgezet in een toepasbare methodologie.
3. De efficiënte kosten voor het aansluiten van toekomstige afnemers, voor zover niet reeds verhaald middels het aansluittarief, worden verhaald middels het elektriciteitstarief.

Artikel 23

1. De EAS kan bij een gesubsidieerde afnemer onderzoek doen plegen naar de mate waarin deze afnemer bij zijn elektriciteitsverbruik de energie-efficiëntie richtlijnen als opgenomen in het ESP, in acht neemt.
2. Afhankelijk van het resultaat van het in lid 1 bedoelde onderzoek, geeft de EAS aanwijzingen gericht op verbetering van de energie-efficiëntie. De afnemer is verplicht deze aanwijzingen op te volgen.
4. Indien de door de EAS gegeven aanwijzingen als bedoeld in lid 2, niet binnen de door de EAS gestelde redelijke termijn zijn opgevolgd, kan de EAS de Staat adviseren om de aan de betreffende afnemer toegekende subsidie op te schorten of in te trekken. De EAS stelt het publiek elektriciteitsbedrijf in kennis van de getroffen maatregel.
- 5.

PARTICULIERE ELEKTRICITEITSBEDRIJVEN

Artikel 24

1. Een privaatrechtelijke rechtspersoon die een elektriciteitscentrale of een distributienetwerk wenst te exploiteren, heeft een vergunning van de Minister.
2. Bij de vergunningsaanvraag dient de rechtspersoon een bedrijfsplan in op grond waarvan de EAS de Minister adviseert. Het bedrijfsplan bevat onder meer de elementen als voorgeschreven door de EAS en vastgesteld in het ESP.
3. De door de Minister verstrekte vergunning bevat een indicatie van de ligging en de grootte van het verzorgingsgebied.
Bij staatsbesluit worden onder meer de definitieve ligging en de grootte van het verzorgingsgebied vastgesteld.
4. De tarievenmethodologie en de berekeningsmethode van aansluitkosten die op de particuliere elektriciteitsbedrijven van toepassing zijn, worden in het ESP vastgesteld.
5. Subject-subsidie aan afnemers aangesloten op het net van een particulier elektriciteitsbedrijf, geschiedt ten behoeve van de door de Raad van Ministers vastgestelde groepen of categorieën van afnemers met inachtneming van in het ESP opgenomen voorwaarden.
6. Particuliere elektriciteitsbedrijven zijn gehouden de in het ESP opgenomen richtlijnen in verband met de exploitatie van elektriciteitscentrales en elektriciteitsnetten te volgen. De EAS kan ter zake bindende aanwijzingen geven.
7. Het particulier elektriciteitsbedrijf dat zijn netwerk wil verbinden met het publiek net, heeft goedkeuring van de EAS. In een overeenkomst met het publiek elektriciteitsbedrijf, worden onder meer voorwaarden voor het maken en exploiteren van de verbinding vastgesteld.

GESCHILLENBESLECHTING

Artikel 25

1. Onverminderd het bepaalde in artikel 10 van de Grondwet, beslecht de EAS geschillen tussen:
  - elektriciteitsbedrijven en de producenten,
  - elektriciteitsbedrijven en een zelfopwekker met een verbruik van meer dan 10 gigawattuur per jaar,met betrekking tot de toepassing van de in deze wet, en de daarop berustende bepalingen, vastgestelde regels en voorwaarden.
2. Bij staatsbesluit worden ter zake de geschillenbeslechting nadere regels vastgesteld.

TOEZICHT

Artikel 26

1. De EAS is belast met het toezicht op de naleving van het bij of krachtens deze wet bepaalde.
2. De EAS kan bindende aanwijzingen alsmede richtlijnen geven in verband met de naleving van het bepaalde bij of krachtens deze wet.
3. De directeur van de EAS wijst de EAS-functionarissen of aangetrokken deskundigen aan die met de uitvoering van het toezicht worden belast.

ADMINISTRATIEVE BOETE

Artikel 27

1. In geval van overtreding van de bij of krachtens deze wet vastgestelde regels kan de EAS, na de betrokkene schriftelijk in gebreke te hebben gesteld en na ommekomst van de in de ingebrekestelling genoemde termijn, een administratieve boete opleggen van ten hoogste vijf miljoen Surinaamse Dollars.
2. De bevoegdheid tot het opleggen van een boete vervalt zes maanden na vaststelling door de EAS van de overtreding.

SLOTBEPALINGEN

GEHEIMHOUDINGSPLICHT

Artikel 28

Een ieder die betrokken is bij de uitvoering van deze wet en daarbij de beschikking krijgt over gegevens waarvan hij het vertrouwelijke karakter kent of redelijkerwijs moet vermoeden, is verplicht tot geheimhouding van die gegevens, behoudens voor zover enig wettelijk voorschrift hem tot mededeling verplicht of uit zijn taak de noodzaak tot mededeling voortvloeit.

ALGEMENE DELEGATIEBEPALING

Artikel 29

Onverminderd de bepalingen van deze wet waarin een staatsbesluit is voorgeschreven, kunnen ter zake de uitvoering van de in deze wet geregelde onderwerpen, nadere regels bij of krachtens staatsbesluit worden vastgesteld.

OVERGANGSBEPALINGEN

Artikel 30

1. Binnen twee maanden na de inwerkingtreding van deze wet wordt aan de bestaande leveranciers van elektriciteit t.w.:
  - Staatsolie Power Company Suriname N.V. en
  - N.V. Energiebedrijven Suriname, door de Minister een vergunning verstrekt in de zin van artikel 17 lid 1a.
2. De vergunning als bedoeld in lid 2 bepaalt onder meer:
  - de locatie van de centrale waarmee elektriciteit wordt geproduceerd,
  - de onderstations waar levering aan het publiek net zal plaatsvinden,
  - het geïnstalleerde vermogen van de centrale,
  - de duur van de vergunning.Overeenkomstig artikel 18 lid 4 kunnen aan deze vergunning algemene en bijzondere voorwaarden worden verbonden.

Artikel 31

1. Deze wet kan worden aangehaald als: Elektriciteitswet 2015.
2. Zij wordt in het Staatsblad van de Republiek Suriname afgekondigd.
3. Zij treedt inwerking met ingang van de dag volgende op die van haar afkondiging, met uitzondering van artikel 12 leden 1 en 2, artikel 19 en artikel 20 welke artikelen zes maanden na de inwerkingtreding van deze wet in werking treden.
4. De Minister van Natuurlijke Hulpbronnen is belast met de uitvoering van deze wet.

Gegeven te Paramaribo, de

DESIRÉ D. BOUTERSE

**WET van .....,
houdende vaststelling van regels
betreffende elektriciteitsvoorziening
(Elektriciteitswet 2015)**

MEMORIE VAN TOELICHTING

Algemeen

Energie is de drijvende factor achter de mondiale ontwikkeling; er bestaat een correlatie tussen ontwikkelingsniveau en energieverbruik. De wereld wordt dagelijks geconfronteerd met energievraagstukken, die zowel internationaal als lokaal aandacht behoeven. De steeds stijgende mondiale vraag naar energie zet de voorzieningszekerheid en de daarmee gepaard gaande kosten, in toenemende mate onder druk. Suriname is op energiegebied geen geïsoleerde casus; ook hier groeit de vraag naar energie en trekken de daarmee gemoeide kosten een zware wissel op de staatsbegroting. Het is daarom van grote importantie dat de ontwikkelingen in de wereld worden gevolgd, en dat op nationaal niveau het energiebeleid daar waar nodig wordt aangepast of bijgestuurd.

Het belang van betrouwbare energievoorziening werd reeds door de Grondwetgever onderschreven. Energie, dus ook elektriciteit, is door de Grondwetgever als een van de basisbehoeften genoemd ten aanzien waarvan de Staat omstandigheden behoort te scheppen waardoor optimale bevrediging kan worden verkregen.

In het Ontwikkelingsplan 2012 – 2016 bevestigt de Regering haar verantwoordelijkheid voor duurzame energievoorziening en geeft voorts aan onder meer de herstructurering van de sector ter hand te zullen nemen.

Elektriciteit en elektriciteitsvoorziening

Verscheidene energiebronnen waaronder fossiele brandstoffen, waterkracht, zonne-energie, wind- en kernenergie kunnen worden gebruikt voor het produceren van elektriciteit.

Elektrische energie is een energievorm die vervolgens bij verbruik schoon kan worden omgezet in andere energievormen zoals licht, kracht (motor) en warmte. Daarnaast is elektriciteit onmisbaar bij het gebruik van elektronica, bijvoorbeeld bij het opladen van de mobiele telefoon of bij gebruik van de computer.

Onder elektriciteitsvoorziening wordt verstaan het totale systeem van productie, transmissie, distributie en systeemaansluitingen.

Elektriciteit als nutsvoorziening, wordt geproduceerd in opwekcentrales; de productie geschiedt doorgaans in meerdere via een net verbonden opwekcentrales. Via het distributienet worden afnemers voorzien van elektriciteit.

De continuïteit in de elektriciteitsvoorziening is essentieel omdat de consequenties bij het wegvallen van de voorziening verstrekend zijn en uiteindelijk kunnen leiden tot ontwrichting van de samenleving. In dat geval zijn de maatschappelijke kosten een veelvoud van eventueel bespaarde voorzieningskosten.

Elektriciteitsvoorziening in Suriname

In Suriname is de productie van elektriciteit anno 2015 voor een deel uitbesteed aan een private onderneming (Suralco) voor opwekking in een Hydro-centrale (Afobaka waterkrachtwerk) en wordt de overige elektriciteit opgewekt in thermische centrales van de Staatsbedrijven N.V. Energiebedrijven Suriname (EBS), Staatsolie Power Company Suriname N.V. (SPCS) en de Dienst Elektriciteitsvoorziening van het Ministerie van Natuurlijke Hulpbronnen.

Transmissie en distributie zijn overwegend een aangelegenheid van het Staatsbedrijf EBS, maar sluiten overigen vergunninghouders niet uit.

Waarborgen publieke belangen in de elektriciteitsvoorzieningssector door de Staat

Zoals hierboven geïndiceerd, heeft de samenleving met het oog op haar verdere ontwikkeling, belang bij duurzame elektriciteitsvoorziening. De Staat draagt mede daarom de verantwoordelijkheid voor het waarborgen van de publieke belangen in de elektriciteitsvoorzieningssector.

Primair gaat het bij het waarborgen van publieke belangen in de elektriciteitsvoorzieningssector om:

1. beschikbaarheid,
2. betaalbaarheid en
3. een zo hoog mogelijk niveau van milieukwaliteit.

Ad 1. Beschikbaarheid

Onder beschikbaarheid wordt verstaan een elektriciteitsvoorziening die op korte en lange termijn zeker is. Hierbij kunnen drie elementen worden onderscheiden, namelijk:

- voorzieningszekerheid, waarbij wordt bedoeld op beschikbaarheid van energiebronnen op lange termijn;
- leveringszekerheid, waarbij het gaat om de mate waarin afnemers onder voorzienbare omstandigheden feitelijk kunnen rekenen op de levering van energie;
- crisisbestendigheid, heeft betrekking op het voorkomen van nationale en internationale energiecrises en – indien er toch een crisis ontstaat – het beheersen van de gevolgen daarvan.

Ad 2. Betaalbaarheid

Onder betaalbaarheid wordt verstaan een elektriciteitsvoorziening die economisch efficiënt is. De economische efficiëntie omvat:

- de statische efficiëntie met zo laag mogelijke marginale kosten en
- de dynamische efficiëntie met structureel lage kosten op de langere termijn door de best mogelijke inzet van verschillende energiebronnen.

Ad 3. Hoge milieukwaliteit

Hiermee wordt bedoeld op milieuvriendelijkheid van de elektriciteitsvoorziening waarbij een zo hoog mogelijke milieukwaliteit wordt nagestreefd:

- de uitstoot van CO₂ en andere broeikasgassen in de gehele keten van delfstoffenwinning tot aan energieverbruik moet zo laag mogelijk zijn;
- de uitstoot van andere stoffen zoals NO_x, SO₂, fijnstof en ander energieafval zoals kernafval moet zo beperkt mogelijk zijn;

- de overige milieuaspecten zoals behoud van biodiversiteit, aantasting van het landschap en bodemdaling, moeten in acht worden genomen.

Herstructureren van de elektriciteitsvoorzieningssector

Uit de geschiedenis van de elektriciteitssector blijkt, dat de Staat om onder meer de leveringszekerheid te kunnen garanderen, in 1981 alle aandelen in de EBS heeft overgenomen. Voorts heeft de Staat middels het verstrekken van objectsubsidie aan de EBS de prijs voor elektriciteit laag gehouden. De Staat heeft aldus middels aandeelhouderschap en subsidiebeleid de publieke belangen in de elektriciteitsvoorzieningssector weten te waarborgen.

Echter, de verstrekte subsidie vertoont reeds jaren een stijgende trend en maakt thans een substantieel deel uit van de overheidsuitgaven die in de toekomst alleen maar verder zullen stijgen. Het gevolg hiervan is dat niet de afnemer, maar de belastingbetaler steeds meer moet betalen voor het verbruik van de afnemer.

Het behoeft geen betoog dat dit systeem, waarvan geen stimulering tot efficiënte productie en doelmatig verbruik uitgaat, niet te handhaven is.

Het is dus noodzakelijk dat de Overheid de objectsubsidie aan de EBS afbouwt en waar noodzakelijk ter handhaving van de betaalbaarheid het instrument van subjectsubsidie in de sector introduceert.

Om de afnemer te beschermen tegen inefficiënte productie, transport en distributie van elektriciteit, is het nu ook meer dan ooit noodzakelijk de sector zodanig te herstructureren dat economische efficiëntie wordt gewaarborgd.

De elektriciteitswet 2015

De grondslag voor de nieuwe structuur is vastgelegd in de onderhavige wet die tevens het fundament legt om planmatig in stapgrootten van maximaal vijf jaar te groeien naar een duurzame elektriciteitsvoorziening. De wet regelt met name bevoegdheden, taken, verplichtingen van stakeholders in de sector en stelt regels voor hun onderlinge verhouding vast. Voorts stelt de wet het kader vast voor het elektriciteitssectorplan en wijst ten slotte het orgaan aan dat onder meer toezicht houdt op naleving van de wet.

Statistieken.

Een belangrijke taak van de EAS is het verzamelen van gegevens en het produceren van betrouwbare en samenhangende statistische informatie die inspeelt op de behoefte van de Regering en de sector. Immers, voor de voorbereiding, samenstelling en handhaving van het ESP zijn statistische gegevens onontbeerlijk. Indien de gegevens niet tijdig worden verstrekt kan de EAS administratieve boetes opleggen (artikel 27).

Het publiek elektriciteitsbedrijf

Sinds haar oprichting tot heden, anno 2015, is het publiek elektriciteitsbedrijf een verticaal geïntegreerd bedrijf met exclusieve rechten voor, transmissie, distributie en levering van elektriciteit. Het bedrijf is voor wat betreft specifieke regelgeving slechts onderworpen aan de concessievoorwaarden opgenomen in de Resolutie van 22 juni 1973 no. 5935, (G.B. 1973 no. 99), die naar de huidige normen onvoldoende blijken te zijn om de publieke belangen in de elektriciteitsvoorzieningssector adequaat te waarborgen. Voornamelijk tegen deze achtergrond is het van belang dat de sector verder wordt gereguleerd.

In de nieuwe sectorstructuur wordt productie en distributie van elektriciteit geliberaliseerd.

Bij resolutie zal 'Resolutie van 22 juni 1973 No. 5935 inzake verlening van concessie tot het leveren van elektrische energie aan de N.V. Energie bedrijven Suriname ingaande 1 januari 1972' worden gewijzigd zodat de concessie verstrekt aan het publiek elektriciteitsbedrijf beperkt blijft tot het publiek net. De reden hiertoe is gelegen in het feit dat de substantiële schaalvoordelen verkregen bij transmissie, distributie en levering door één marktpeler optimaal kunnen worden benut.

De wet sluit echter niet uit dat derden elektriciteit opwekken, distribueren en leveren buiten het publiek net om. Dit kan nuttig zijn voor bijvoorbeeld industrieën en speciale of afgelegen voorzieningsgebieden.

In het verlengde hiervan maakt deze wet het ook mogelijk dat privaatrechtelijke rechtspersonen een particulier elektriciteitsbedrijf exploiteren.

Het particulier elektriciteitsbedrijf

Met een daartoe door de Minister verstrekte vergunning kan een privaatrechtelijke rechtspersoon een elektriciteitsbedrijf exploiteren dat elektriciteit opwekt en via een elektriciteitsnet in eigen beheer, levert aan de aangesloten afnemers. De voorwaarden en condities waaronder dit mogelijk is, worden per geval bij staatsbesluit vastgesteld. Hierdoor worden de toegankelijkheid en de mogelijkheden om bijvoorbeeld afgelegen voorzieningsgebieden van elektriciteit te voorzien vergroot.

Het streven van de Regering is er uiteindelijk op gericht om het distributiebereik van het publiek elektriciteitsnet steeds verder uit te breiden. In dit verband is het verwachtbaar dat particuliere elektriciteitsnetten op den duur door het publiek elektriciteitsbedrijf worden overgenomen.

Elektriciteitsproductie

Er zijn geen zwaarwichtige redenen te bedenken waarom in Suriname de productie van elektriciteit niet kan worden geliberaliseerd en concurrentie bij het aanbod van capaciteitsuitbreiding ter verkrijging van economische efficiëntie, niet kan worden toegelaten. Deze wet opent dan ook de mogelijkheid om meerdere producenten van elektriciteit tot de markt toe te laten. Voor zowel de bestaande als de nieuwe producenten stelt de wet regels vast. Met de in de wet opgenomen bepalingen in artikel 18 wil de wetgever bevorderen dat het aanbestedingsproces en de uitvoering van het project, op eerlijke en transparante wijze geschieden.

Salderen van energie opgewekt door zelfopwekkers

De wet biedt aan afnemers de mogelijkheid om zelf energie op te wekken en vervolgens deze energieproductie die geen gelijke tred houdt met het verbruik van de afnemer, via het publiek net te salderen. Zo kunnen bijvoorbeeld houders van fotovoltaïsche installaties (zonnepanelen) hun overproductie tijdens de middaguren salderen met hun energieverbruik in de avonduren.

De wet stelt als salderingsgrens dat de energieproductie per jaar lager moet liggen dan het energieverbruik van de afnemer. Bij surplus mag het publiek elektriciteitsbedrijf de extra geleverde energie niet verrekenen.

Het meten van de energieproductie kan geschieden middels salderingsmeters bij een zogeheten 'kleinverbruiker' afnemer.

Bij een zogeheten 'grootverbruiker' afnemer wordt de productie separaat gemeten van het verbruik en kan de productie-installatie, in overleg met het publiek elektriciteitsbedrijf, zich op een andere locatie bevinden.

Bijzondere regelgeving met betrekking tot technische voorwaarden, aansluitkosten en verrekeningsprocedures worden opgenomen in het ESP.

Keuringsbedrijven

Alvorens een nieuwe installatie aan te sluiten op het publiek net of bij uitbreiding of revisie van een bestaande installatie, is het noodzakelijk dat deze wordt gekeurd door een onafhankelijk keuringsbedrijf. Thans gebeurt dit door de N.V. Energiebedrijven Suriname. Om de activiteiten van het publiek elektriciteitsbedrijf te beperken tot haar kerntaken zullen keuringsactiviteiten moeten geschieden door onafhankelijke keuringsbedrijven.

Ingevolge de wet kan de EBS nog gedurende zes maanden na inwerkingtreding van de wet keuringen uit voeren. Na deze periode kunnen keuringen uitsluitend door de EAS of door vergunningplichtige keuringsbedrijven worden uitgevoerd.

Tarieven en subsidie

Om de elektriciteitsrekening laag te houden heeft de Regering gedurende de afgelopen jaren subsidie verstrekt aan het publiek elektriciteitsbedrijf om zowel de operationele - als de kapitale kosten te dekken. Deze vorm van subsidie stimuleert niet tot doelmatige productie en doelmatig verbruik en moet daarom zo snel als mogelijk worden afgebouwd.

Om de subsidie aan het publiek elektriciteitsbedrijf verantwoord af te bouwen en tegelijkertijd de bedrijfscontinuïteit te verzekeren, moet het bedrijf in de gelegenheid worden gesteld haar efficiënte kosten verband houdende met de productie, koop, transmissie, distributie en levering van elektriciteit door te berekenen aan de afnemer. In het ESP zal regelgeving worden opgenomen ter vaststelling van de tarieven.

De Regering kan aan specifieke groepen in de samenleving ter ondersteuning van de betaalbaarheid, en aan geselecteerde industrieën en bedrijven ter ondersteuning van de productie, subsidie verstrekken om zodoende hun energierekening te verlagen. Bedoelde subjectsubsidie mag niet worden beschouwd als een kostenpost, en dus niet worden doorberekend in het elektriciteitstarief in de vorm van kruissubsidie, maar komt ten laste van de Staat. De te hanteren tarieven en subsidie methodologie moet aansporen tot doelmatig verbruik.

Bij de hiervoor bedoelde, in het ESP nader te definiëren, gesubsidieerde afnemers kan de EAS onderzoek doen naar de mate waarin deze afnemers de energie-efficiëntie richtlijnen als opgenomen in het ESP opvolgen. In voorkomende gevallen kan de EAS de Staat adviseren de subsidie stop te zetten en zo de afnemer dwingen de energie-efficiëntie richtlijnen op te volgen.

De Energie Autoriteit Suriname (EAS)

De Regering behoudt de eindverantwoordelijkheid voor de elektriciteitsvoorziening maar delegeert toezichhoudende en aansturende taken aan de EAS.

De EAS is een bij separate wet ingestelde rechtspersoon die wordt geleid door een directeur onder toezicht van een Raad. De EAS is ingesteld met het doel ten behoeve van de gehele sector toezichhoudende en aansturende bevoegdheden uit te oefenen, als ook de sector gevraagd en ongevraagd van advies te dienen.

Voor wat de werkzaamheden van de EAS betreft, stelt de bovenbedoelde instellingswet het kader vast waarbinnen de EAS bevoegdheden krijgt. Deze wet bepaalt voorts dat in separate regelgeving de EAS meer specifieke taken en bevoegdheden kan krijgen; de energiesector bestaat immers uit meerdere deelsectoren. Voor wat de elektriciteitsvoorziening betreft ontleent de EAS aan de onderhavige Elektriciteitswet haar nader uitgewerkte bevoegdheden en taken.

Om tijdig oftewel direct na de aanneming van de oprichtingswet operationeel te kunnen zijn en vooral in de overgangperiode de taken te kunnen uitvoeren, is het nodig zo spoedig mogelijk een functioneel organogram, met een tentatieve bemensing te realiseren. De initiële taken van de EAS in deze fase zullen zijn:

Inventarisatie en registratie van:

- actoren in de sector,
- standaarden en normen die van toepassing zijn in de sector, inclusief de relevante milieunormen,
- regelgeving voor en registers van installateurs en potentiële keuringsbedrijven,
- de bestaande, toegepaste tarieven berekeningsmethoden,
- statistische gegevens van de sector,

Voorts is het van belang dat:

- een energie-informatiesysteem wordt geïnitieerd,
- bestaande uitbreidingsplannen van waaruit richting kan worden gegeven aan de opzet van het ESP, worden bestudeerd.

Aanzet voor de splitsing en reorganisatie van het publiek elektriciteitsbedrijf in overeenstemming met de wet:

- analyse van de organisatiestructuur en verdere details van het verticaal geïntegreerde publiek elektriciteitsbedrijf,
- bestaande certificering pre-assessment studies en mogelijk vervolg hiervan initiëren.

Evaluatie van uitgevoerde en geplande studies voor capaciteitsuitbreiding, onderzoek naar transitie uitbreidingsvoorstellen, aangegane intenties voor studies en onderzoek en samenwerkingsverbanden met nationale en internationale organisaties.

Het Elektriciteit Sector Plan (ESP)

Het ESP wordt voor een periode van 5 jaar vastgesteld maar kan tussentijds door een staatsbesluit worden aangevuld of gewijzigd. Het ESP moet aldus worden gezien als een handleiding voor de sector.

Het ESP maakt integraal deel uit van het ontwikkelingsplan en dient derhalve tijdig gereed te zijn zodat een samenvatting hiervan en een verwijzing hiernaar in het Ontwikkelingsplan kan worden opgenomen (artikel 8 lid 5).

Het ESP is bedoeld als leidraad voor de energiesector in Suriname om daarmee een duurzame en betrouwbare elektriciteitsvoorziening te garanderen. Het ESP heeft een lange termijn strategische visie van 20 jaar, met een middellange termijn uitvoeringsplan voor de eerste 5 jaren. Het ESP wordt ontwikkeld en uitgevoerd door de EAS en vormt het fundament voor de toekomst van elektriciteitssector van Suriname. Hiervoor is een coherent en doeltreffend ESP cruciaal.

Het ESP heeft drie basis planmodules:

1. **Strategisch Plan:** Met een 20-jarige horizon waarin de strategie om een duurzame elektriciteitsvoorziening voor Suriname te verzekeren. Het strategisch plan zal duidelijk en kwantitatieve doelstellingen definiëren alsook de strategieën die moeten worden gevolgd om deze doelstellingen te realiseren.
2. **Technisch Plan:** De verwachte toename van de vraag de komende 5 jaar als uitgangspunt voor de benodigde netwerk- en capaciteitsuitbreidingen. Hieruit kunnen de financiële prognoses worden gehaald, inclusief de kosten, de benodigde investeringen en de financiering voor de realisering van het Technisch Plan.
3. **Regulering Plan:** Behelst onder meer duidelijke regels voor alle actoren van de sector. Het regelgevend plan zal zowel uit technische als uit tarifaire voorschriften en regels bestaan.

Artikelsgewijze toelichting

Artikelen 3 en 4 (EAS)

Zoals hierboven aangegeven is de EAS ingesteld met het doel ten behoeve van de gehele energiesector toezichthoudende en aansturende bevoegdheden uit te oefenen en de sector gevraagd en ongevraagd van advies te dienen.

Voor wat de werkzaamheden van de EAS betreft, stelt de voornoemde instellingswet het kader vast waarbinnen de EAS bevoegdheden krijgt en bepaalt voorts dat in separate regelgeving de EAS meer specifieke taken en bevoegdheden kan krijgen. Zo regelt de onderhavige Elektriciteitswet de taken en bevoegdheden van de EAS voor wat betreft de elektriciteitsvoorzieningssector. Deze werkzaamheden zijn erop gericht de sector te reguleren zodat een hoge mate van beschikbaarheid en betaalbaarheid van elektriciteit wordt bereikt, en de milieuhygiëne bij de productie, transmissie en distributie wordt gewaarborgd.

Artikelen 5, 6 en 7 (Statistieken)

Een belangrijke taak van de EAS is het verzamelen van gegevens en het produceren van betrouwbare en samenhangende statistische informatie die inspeelt op de behoefte van de Regering en de sector. De verkregen gegevens en de geproduceerde statistieken moeten de transparantie bij het publiek elektriciteitsbedrijf en de producenten verhogen en moeten de EAS in staat stellen haar taken bij de voorbereiding, samenstelling en handhaving van het ESP op verantwoorde wijze uit te voeren. Vanwege het belang van de gegevens en statistieken voor de sector geeft de wet de EAS de mogelijkheid om boetes op te leggen aan degenen die niet tijdig of onjuiste gegevens verstrekken aan de EAS.

Artikelen 8 en 9 (ESP)

Een andere belangrijke taak en verantwoordelijkheid van de EAS is het voorbereiden van het Elektriciteit Sector Plan (ESP). Het ESP wordt ten minste eenmaal per vijf jaar bij staatsbesluit vastgesteld (artikel 8 lid 1). Het primaire doel van het ESP is drieledig:

1. **Strategisch plan:** het ESP legt het strategisch plan voor de sector vast. In het strategisch plan moet met een tijdshorizon van ten minste 20 jaar worden aangegeven hoe verdere verduurzaming van de sector tot stand zal worden gebracht.
2. **Technisch plan:** het ESP geeft de behoeften van capaciteitsuitbreiding ten aanzien van productie, transmissie en distributie voor de periode van vijf jaar aan, het een en ander verwerkt in een totale financiële projectie van operationele en overige kosten.
3. **Reguleringsplan:** teneinde te waarborgen dat de uitvoering van en het toezicht op de regulering door de EAS plaatsvinden op basis van voorspelbare zakelijke afwegingen, legt het ESP op basis van de onderhavige wet regels vast waaraan de stakeholders in de elektriciteitsvoorzieningssector gehouden zijn.

Het regelt onder meer:

- de tarieven/subsidie methodologie die in betreffende periode zal worden gehanteerd,

- de grenzen waarbinnen de EAS als onafhankelijk bestuursorgaan mag opereren.

Artikelen 10 t/m 13 (het publiek elektriciteitsbedrijf)

De concessie verstrekt aan het publiek elektriciteitsbedrijf blijft beperkt tot het publiek net (artikel 10 lid 2) zodat de substantiële schaalvoordelen verkregen bij transmissie, distributie en levering door één marktspeler optimaal kunnen worden benut. Echter sluit de wet niet uit dat derden elektriciteit opwekken, distribueren en leveren buiten het publiek net om.

Om onder meer het toezicht op de naleving van specifieke regelgeving bij het publiek elektriciteitsbedrijf mogelijk te maken, worden in de wet voorwaarden gesteld met betrekking tot de organisatiestructuur en de administratie (artikel 12 leden 1 en 2).

De wet eist gescheiden organisatorische eenheden; een waarin de netbeheerder is ondergebracht en een andere waarin het publiek elektriciteitsbedrijf als koper en leverancier van elektriciteit en als exploitant van het publiek net is ondergebracht.

Een organisatorische eenheid kan ook een N.V. zijn. Zo zouden meerdere N.V.'s kunnen worden ondergebracht in een holdingstructuur zijnde het publiek elektriciteitsbedrijf.

Nadere regelgeving hieromtrent zal worden opgenomen in een Staatsbesluit.

Om de taken van het publiek elektriciteitsbedrijf transparant en zuiver te houden, verbiedt artikel 12 lid 3 het publiek elektriciteitsbedrijf om activiteiten die geen verband houden met koop, transmissie, distributie en levering van elektriciteit, te ontplooiën. Dit betekent bijvoorbeeld dat zij geen belangen en of bemoeienis meer kan hebben bij de koop en distributie van gas (Ogane). In artikel 13 zijn dan ook de specifieke taken opgenomen die behoren bij het publiek elektriciteitsbedrijf als netbeheerder, en de taken die behoren bij het publiek elektriciteitsbedrijf als koper en leverancier van elektriciteit en als exploitant van het publiek net.

Artikel 14

Om zowel tijdens als na de bouw van elektrische installaties de veiligheid van mensen en goederen te waarborgen en de leveringszekerheid te verhogen, bestaan er wereldwijd tal van normen en reglementen. Enkele voorbeelden zijn de NEN-normen (Nederland), EN-normen (Europa), NEC-normen (Amerika).

Het moet voor alle spelers in de sector duidelijk zijn welke normen en regels van toepassing zijn op onze elektriciteitsvoorzieningssector en overeenkomstig welke normen elektrische installaties voor de productie, transmissie/distributie en het verbruik zullen worden gekeurd. Deze normen en reglementen worden in overleg met de sector door de EAS vastgesteld.

Artikel 15

Het publiek elektriciteitsbedrijf is ingevolge de wet verplicht om degene die daarom verzoekt, te voorzien van een aansluiting op het publiek net met inachtneming van de voorwaarden als opgenomen in het ESP. Het ESP omvat technische, economische en financiële voorwaarden voor aansluiting op het publiek net. In de praktijk zal het er op neer komen dat niet iedereen in Suriname gebruik zal maken van het publiek net omdat het in voorkomende gevallen voor de aanvrager economisch voordeliger kan zijn om zijn elektriciteit anders te betrekken dan via het publiek net.

De kosten voor de aanvrager verbandhoudende met een aansluiting op het publiek net zouden bijvoorbeeld te hoog kunnen zijn. Het is van belang dat in het ESP de wijze waarop de kosten met betrekking tot aansluiting op het publiek net tot stand komen, transparant en duidelijk zijn weergegeven.

Artikel 16

Het elektriciteitsbedrijf als netbeheerder is verantwoordelijk voor de veiligheid en betrouwbaarheid van het publiek of particulier net. De veiligheid en betrouwbaarheid van het elektriciteitsnet moeten gegarandeerd zijn; de wet stelt daarom dat een Kwaliteits- en Capaciteitsplan de goedkeuring behoeft van de EAS. Om de effectiviteit van het Kwaliteits- en Capaciteitsplan te toetsen, is een zorgvuldige data- en storingsregistratie noodzakelijk.

Artikel 17

De wet regelt waaraan producenten moeten voldoen en onder welke voorwaarden energie kan worden gekocht door het publiek elektriciteitsbedrijf. Er kunnen producenten zijn die beschikken over een vergunning en een overeenkomst voor levering van elektriciteit aan het publiek net. Bij de koop van elektriciteit van een producent is het publiek elektriciteitsbedrijf gehouden aan de met de producent gesloten overeenkomst en aan de richtlijnen verbandhoudende met een economisch voordelige koop van elektriciteit, zoals opgenomen in het ESP.

Levering van elektriciteit aan het publiek elektriciteitsbedrijf kan ook geschieden door een zelfopwekker. De wet stelt zelfopwekkers in de gelegenheid hun elektriciteitsproductie te salderen met hun elektriciteitsverbruik als afnemer.

Na de inwerkingtreding van de wet zal het publiek elektriciteitsbedrijf gehouden zijn de elektriciteit afkomstig uit het Afobaka waterkrachtwerk (op grond van overeenkomsten gesloten met de Suralco) af te nemen onder de voorwaarden als omschreven in het ESP. De wet maakt het mogelijk dat de Staat voor levering van elektriciteit aan het publiek net, overeenkomsten kan aangaan met producenten van elektriciteit geproduceerd uit waterkrachtwerken of uit andere elektriciteitsproductieprojecten met potentieel grote sociale gevolgen en milieueffecten. Men moet hierbij denken aan productie van elektriciteit met energie die bijvoorbeeld vrijkomt bij vuilverbranding. Hoewel de wet dit niet uitdrukkelijk uitsluit, is het niet de bedoeling van de Regering om projecten waarbij gebruik wordt gemaakt van fossiele brandstoffen bij de productie van elektriciteit tot bedoelde categorie te rekenen.

Artikel 18 (Elektriciteitsproductie)

De wet regelt dat capaciteitsuitbreiding t.b.v. het publiek net moet geschieden middels een aanbesteding (artikel 18 lid 1). Het publiek elektriciteitsbedrijf zorgt er voor dat de aanbestedingsdocumenten waaronder een concept leveringsovereenkomst worden opgemaakt (artikel 18). Tijdens het aanbestedingsproces zijn, met medeweten van alle inschrijvers, aanpassingen in de concept leveringsovereenkomst en overige aanbestedingsdocumenten mogelijk. Na de aanbesteding, met andere woorden zodra bekend is aan welke inschrijver het project wordt gegund, zijn wijzigingen in de leveringsovereenkomst niet meer toegestaan (artikel 18 lid 6). Met deze bepalingen wil de wetgever bevorderen dat het aanbestedingsproces en de uitvoering van het project, op eerlijke en transparante wijze geschieden.

Het publiek elektriciteitsbedrijf als koper van elektriciteit is belast met het uitvoeren van de aanbesteding (artikel 18 lid 1).

De EAS is belast met het toezicht op de aanbesteding (artikel 26). Het publiek elektriciteitsbedrijf is derhalve gehouden de EAS volledige inzage te geven in het verloop van de aanbesteding.

De technische en administratieve bepalingen opgenomen in het ESP (artikel 18 lid 3) maken deel uit van de aanbestedingsvoorwaarden.

Artikel 19 en 20 (Installateurs en Keuringsbedrijven)

Het uitvoeren van installatiewerkzaamheden aan installaties aangesloten of aan te sluiten op het publieke net, moet door erkende installateurs geschieden. Erkenning van installateurs geschiedt nu door de EBS, maar in verband met de nieuwe organisatiestructuur die de wet het publiek elektriciteitsbedrijf voorschrijft, moeten deze activiteiten worden overgedragen en wel binnen twee jaren na de inwerkingtreding van de wet.

Nadat de installateurs hun werkzaamheden hebben verricht, moet de installatie worden gekeurd. De keuringen zullen worden uitgevoerd door keuringsbedrijven of in bijzondere gevallen, bijvoorbeeld bij herkeuringen, door de EAS. De installateurs zijn gehouden de keuringsbedrijven de nodige ondersteuning en informatie bij het uitvoeren van hun werk te geven.

Het publiek elektriciteitsbedrijf, producenten en afnemers zullen ingevolge de nieuwe regels in staat worden gesteld voor eigen rekening de keuring te laten uitvoeren door een keuringsbedrijf naar eigen keuze.

De installateurs en de keuringsbedrijven staan onder toezicht van de EAS en kunnen bij het niet naleven van de voorschriften en of richtlijnen in het ESP bindende aanwijzingen van de EAS krijgen waarop bij niet naleving een boete kan worden opgelegd.

Artikelen 21 t/m 23 (Elektriciteitstarief)

De wet stelt het publiek elektriciteitsbedrijf in staat haar efficiënte kosten verbandhoudend met haar kernactiviteiten zijnde koop, transmissie, distributie en levering van elektriciteit, terug te verdienen. Dit betekent dat eventueel andere kosten van het publiek elektriciteitsbedrijf die geen verband houden met haar kerntaken niet mogen worden doorberekend in het elektriciteitstarief. Bij staatsbesluit zullen het toegestane rendement voor het publiek elektriciteitsbedrijf en de exploitatiekosten van de EAS worden vastgesteld. De efficiënte kosten, het toegestane rendement en de exploitatiekosten van de EAS worden volgens een voorgeschreven methode opgenomen in het ESP, verwerkt in het elektriciteitstarief.

De Regering kan aan specifieke afnemers subsidie verstrekken; de jaarlijks te verstrekken subsidie komt ten laste van de staat en wordt in de staatsbegroting opgenomen.

Het is voor toekomstige afnemers of afnemers die een verzwaring van hun aansluiting wensen van belang dat het aansluittarief op een transparante en volgens vooraf bekende rekenmethoden (ESP) tot stand komt. In geen geval mag het aansluittarief hoger liggen dan de noodzakelijke en efficiënte kosten die worden gemaakt bij het realiseren van de aansluiting of verzwaring.

Het kan voorkomen dat het aansluittarief lager ligt dan de noodzakelijke en efficiënte kosten die moeten worden gemaakt bij het realiseren van de aansluiting. Dit in geval er vaste tarieven bestaan voor aansluitingen die vallen binnen een vooraf gedefinieerde categorie. Het publiek elektriciteitsbedrijf mag in dat geval de meerkosten middels het elektriciteitstarief verrekenen.

De Regering kan besluiten afnemersgroepen te subsidiëren; aan de subsidie kan zij voorwaarden verbinden. Zo kunnen voor bepaalde afnemersgroepen energie efficiëntie richtlijnen worden ontwikkeld waar zij zich aan moeten houden. De wet wil hiermee voorkomen dat energieverspilling plaatsvindt op staatskosten. De wet geeft de EAS daarom bevoegdheden om bij een gesubsidieerde afnemer onderzoek te doen met het doel om na te gaan in hoeverre de afnemer bedoelde richtlijnen naleeft. Indien de afnemer de instructies van de EAS niet opvolgt, kan de subsidie aan de afnemer worden ingetrokken.

Artikel 25 (Geschillenbeslechting)

Het beslechten van geschillen buiten de rechterlijke procedure om heeft als voordeel dat dit veel sneller geschiedt en dat het goedkoper is. Bovendien worden de geschillen beslecht door personen die specifieke kennis van zaken hebben en kunnen de kosten voor een advocaat worden bespaard. Deze mogelijkheid is in de wet opgenomen voor geschillen ontstaan tussen elektriciteitsbedrijven en de producenten, en tussen het elektriciteitsbedrijven en een zelfopwekker met een verbruik van meer dan 10 gigawattuur per jaar. Voorts moet het gaan om geschillen die zijn ontstaan met betrekking tot de toepassing van de in deze wet, en de daarop berustende bepalingen, vastgestelde regels en voorwaarden.

Er is geen beroep mogelijk tegen de gegeven beslissing. Wanneer een van beide partijen het toch niet eens is over de uitkomst van de beslechting door de geschillencommissie, kan deze alsnog naar de rechter stappen.

De geschillencommissie hoeft geen permanent orgaan binnen de EAS te zijn, maar kan afhankelijk van de behoefte worden ingesteld. Door dit niet nadrukkelijk te regelen, laat de wetgever aan de EAS de ruimte om hieraan zo goed mogelijk invulling te geven. Bij staatsbesluit zullen nadere regels worden gesteld die nodig zijn om de geschillenbeslechting in de praktijk mogelijk te maken. Zo zullen regels over onder meer de te volgen procedure en de samenstelling van de geschillencommissie moeten worden vastgesteld.

Artikelen 26 en 27 (Toezicht)

De EAS heeft als toezichthoudend orgaan de mogelijkheid om bindende aanwijzingen te geven. De bindende aanwijzing is een instrument dat in het bestuursrecht wordt gebruikt om de naleving wettelijke voorschriften te bewerkstelligen.

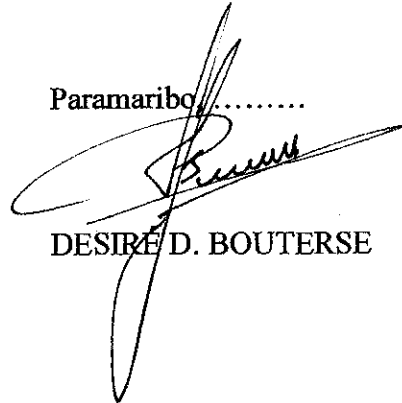
De EAS kan in alle gevallen waarbij de wet niet, niet helemaal of niet op de juiste wijze wordt nageleefd, het instrument van bindende aanwijzing inzetten.

De bindende aanwijzing kan ook tot concretisering van een norm leiden. In het bijzonder bij nieuwe regelgeving kan het voorkomen dat de na te leven normen nog onvoldoende concreet zijn en nadere instructies van de toezichthouder nodig zijn om de bedoeling van de wetgever in praktijk te brengen.

Uiteraard zal het inzetten van dit instrument pas dan geschieden wanneer blijkt dat eerdere aanwijzingen geen resultaat hebben gehad. Bij niet naleving van een bindende

aanwijzing, kan een bestuurlijke boete worden opgelegd. Dit maakt de bindende
aanwijzing tot een belangrijk instrument in handen van de toezichthouder.

Paramaribo.....

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Desiré D. Bouterse', written over a horizontal line. The signature is stylized and somewhat cursive.

DESIRÉ D. BOUTERSE